

Slutbetyg i grundskolan, våren 2018

Dokumentdatum: 2018-09-27
Diarienummer: 5.1.1-2018:1513

Sammanfattning.....	2
Inledning.....	3
Elevsammansättningen	3
Slutbetygen	7
Betyg	7
Behörighet till gymnasieskolans nationella program.....	8
Meritvärde	12
Ämnesbetygen	14
Godkända betyg i alla ämnen	16
Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats.....	18
Bilaga 1	19

Sammanfattning

I denna promemoria redovisar Skolverket statistik över slutbetygen för elever som avslutade årskurs 9 våren 2018. Syftet är att dels ge en beskrivning av slutbetygen utifrån den officiella statistiken, dels lyfta fram de huvudsakliga resultaten.

Våren 2018 var 84,4 procent av eleverna behöriga till något av gymnasieskolans nationella program. Det är en ökning med 1,9 procentenheter sedan våren 2017. Det innebär att 15,6 procent saknade behörighet, vilket motsvarar knappt 17 200 elever. Likväl kan ännu fler elever ha uppnått behörighet vid höstens gymnasieintagning efter så kallad prövning av slutbetygen, t.ex. genom sommarskola.

Elever som har bott i Sverige sedan tidig ålder och haft möjlighet att nyttja svensk skolgång har i betydligt högre grad behörighet till gymnasieskolan jämfört med elever som har kommit till Sverige under den senare skolåldern och därmed varit kortare tid i svensk skola. För elever som är födda i Sverige och har minst en svenskfödd förälder var 90,8 procent behöriga, bland dem med utlandsfödda föräldrar var 86,1 procent behöriga och bland utlandsfödda elever som har invandrat före skolstart var 84,8 procent behöriga till något nationellt program. Behörigheten är däremot betydligt lägre bland elever som är födda utomlands och har invandrat i årskurs 1–5, 67,3 procent, samt 28,4 procent behöriga i gruppen med elever som invandrat de senaste fyra åren, dvs. årskurs 6–9, och elever som saknar uppgift om personnummer.

Elever med minst en förälder med en eftergymnasial utbildning har i större utsträckning behörighet till gymnasieskolan jämfört med elever vars föräldrar har högst gymnasial utbildning. Behörigheten bland elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning var 93,5 procent. Bland elever vars föräldrar har högst gymnasial utbildning var 78,1 procent behöriga till gymnasieskolan.

Meritvärdet om 16 ämnen har funnits under hela perioden sedan våren 1998 och genomsnittet var i våras 220,8. Dessutom finns ett meritvärde om 17 ämnen som infördes 2014. Det genomsnittliga meritvärdet för 17 ämnen var 228,7 våren 2018.

Andelen elever som uppnådde godkänt betyg i samtliga ämnen har ökat det senaste året: från 74,1 procent föregående år till 75,7 procent. Det innebär tillika att ungefär var fjärde elev avslutade årskurs 9 utan godkänt betyg i ett, flera eller samtliga ämnen.

Inledning

I denna promemoria redovisas slutbetygen för elever som avslutade årskurs 9 vårterminen 2018.

Insamlingen av slutbetyg är en individinsamling från samtliga grundskolor med elever i årskurs 9. Den bidrar till att ge en samlad bild av betygssättningen i grundskolan och möjliggör redovisningen av antal och andel elever som lämnat grundskolan med fullständiga eller ofullständiga betyg.

Statistiken visar elevernas andel behöriga till gymnasieskolan, genomsnittligt meritvärde, andel som uppnått kunskapskraven i respektive ämne samt i samtliga ämnen. Resultaten redovisas i PM:et utifrån kön, elevernas bakgrund och föräldrarnas högsta utbildningsnivå.

Elevsammansättningen

Våren 2018 var det drygt 110 000 elever som avslutade årskurs 9. Det har skett en årsvis ökning sedan våren 2015, då antalet var knappt 97 500 elever.¹ Den största ökningen skedde mellan åren 2015 och 2016 med drygt 8 000 elever.

Svensk och utländsk bakgrund

I diagram 1 visas elevantalen utifrån om de är födda i Sverige och hur länge eleverna har varit i Sverige för dem som är födda utomlands. Indelning enligt:

- Elever med *svensk bakgrund* är elever födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige.
- Elever med *utländsk bakgrund* består av flera olika grupper:
 - Elever födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.
 - Elever födda utomlands, som delas upp ytterligare beroende på när de har invandrat² till Sverige:
 - Invandrat före skolstart.
 - Invandrat under årskurs 1–5.
- *Nyinvandrade* elever är födda utomlands, har utlandsfödda föräldrar och har kommit till Sverige under de senaste fyra åren (dvs, under årskurs 6–9).
- Elever med *okänd bakgrund* avser elever som saknar uppgift om personnummer i insamlingen.³

¹ Över tid förändras elevpopulationen i grundskolan. Fram till läsåret 2014/15 var det dock små förändringar från år till år. Läsåret 2015/16 var det avsevärt många fler elever som kom till Sverige nära inpå att slutbetygen sattes för eleverna som avslutar årskurs 9. För redovisningen i det här PM:et innebär det att uppgifterna från våren 2018 jämförs med föregående år, våren 2017, samt ibland även med våren 2015.

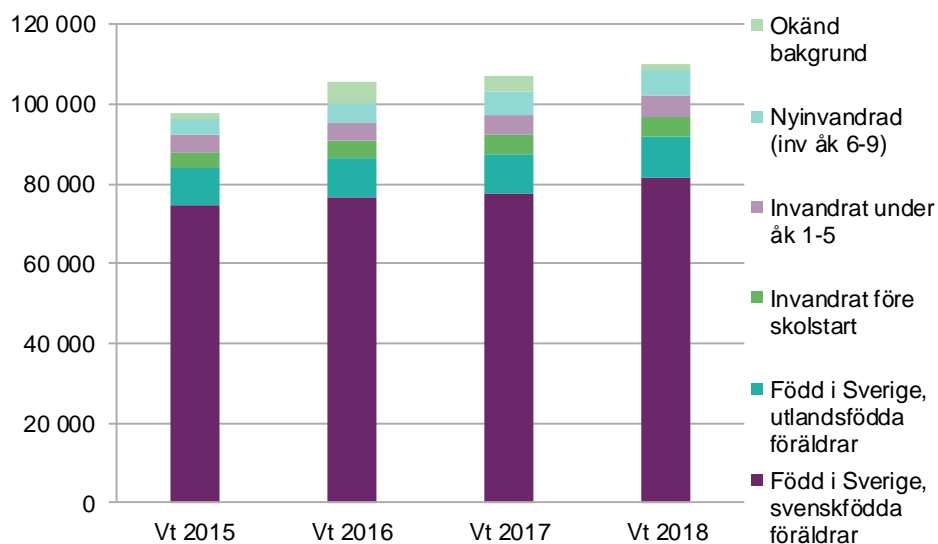
² Tid för invandring baseras på när eleven blivit folkbokförd.

³ Att personnummer saknas kan bero på att eleven inte har blivit folkbokförd i Sverige, men det kan även finnas andra orsaker till detta. För dessa elever saknas därmed bakgrundsuppgifter.

Här är en beskrivning om hur elevsammansättningen varierat en del under åren 2015–2018.

Våren 2018 var antalet elever med svensk bakgrund knappt 81 500 (74,0 procent av samtliga elever). Motsvarande antal för våren 2015 var knappt 74 600 elever (76,5 procent). Elever som har kommit till Sverige under den senare skolåldern ökade som mest till våren 2016 men har sedan sjunkit både i antal och andel. Det handlar om två elevgrupper: *nyinvandrade* elever och elever med *okänd bakgrund*. Våren 2018 var 6 390 nyinvandrade elever (5,8 procent) och 1 720 elever hade okänd bakgrund (1,6 procent). Våren 2015 fanns det 4 190 nyinvandrade elever och 1 040 elever med okänd bakgrund (4,3 procent respektive 1,1 procent). Det innebär att nyinvandrade elever tillsammans med elever med okänd bakgrund utgör en högre andel 2018 jämfört med våren 2015, 7,4 procent 2018 och 5,4 procent 2015.

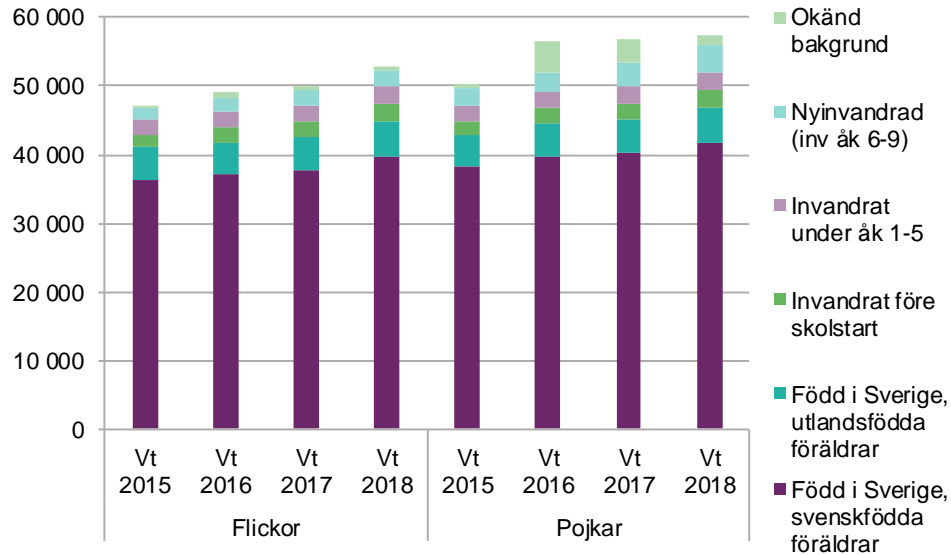
Diagram 1. Antal elever i årskurs 9, vårterminerna 2015–2018, utifrån svensk och utländsk bakgrund.

Flickor och pojkar

Det var fler pojkar än flickor i årskurs 9. Våren 2018 var 57 300 elever pojkar, varav drygt 46 900 var födda i Sverige oavsett föräldrarnas födelseland. Antalet flickor var knappt 52 800, varav knappt 44 800 födda i Sverige oavsett föräldrarnas födelseland. Det var alltså fler pojkar än flickor både bland elever födda i Sverige och bland elever som har invandrat till Sverige.

Diagram 2. Antal flickor och pojkar i årskurs 9, vårterminerna 2015–2018, utifrån svensk och utländsk bakgrund.

Sedan våren 2015 har det skett något större förändringar i elevsammansättningen bland pojkarna än bland flickorna. Framförallt har andelen pojkar som har kommit till Sverige under den senare skolåldern ökat. Våren 2018 var det 9 procent av pojkarna som var nyinvandrade eller hade okänd bakgrund. Motsvarande andel var 12 procent våren 2017, 13 procent våren 2016 samt 6 procent våren 2015. Motsvarande andel bland flickorna var 5 procent 2018, 6 procent respektive vår 2016 och 2017 och 5 procent 2015.

Det är viktigt att komma ihåg att elevgrupperna som visas i diagram 1 och 2 är mycket heterogena över tid. De invandrade eleverna har, även inom respektive grupp, gått i svensk skola olika lång tid och har dessutom olika förkunskaper med sig från tidigare skolgång, vilket kan variera från år till år. Även föräldrarnas utbildningsnivå varierar, såväl mellan elevgrupperna som mellan åren inom respektive elevgrupp. Detta gör att det finns en osäkerhet i att jämföra resultaten för dessa grupper mellan olika år.

Föräldrarnas utbildningsnivå

Eleverna beskrivs också utifrån föräldrarnas högsta utbildningsnivå, vilket visas i tabell 1.

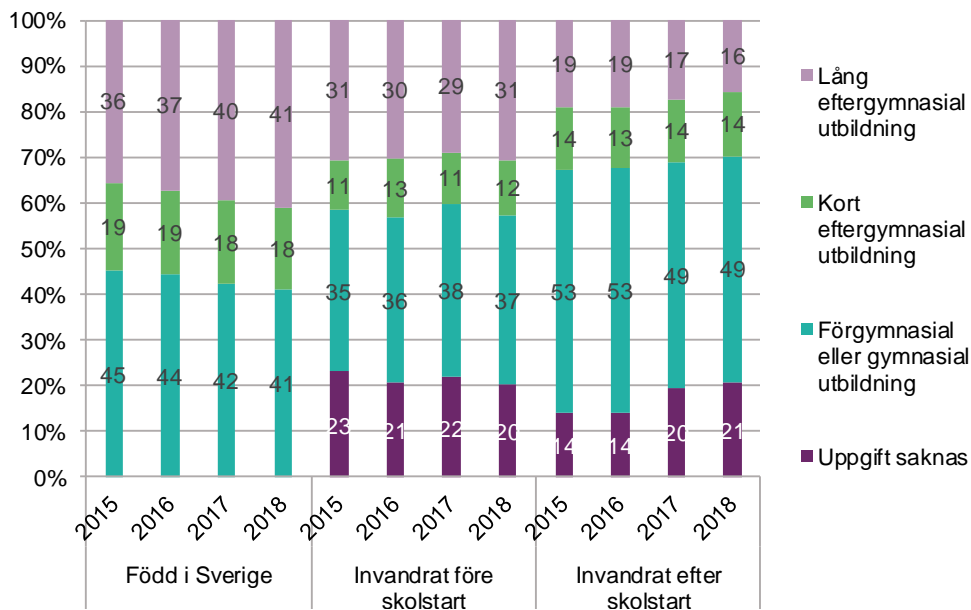
Tabell 1. Föräldrarnas högsta utbildning, antal och andel elever våren 2018

Föräldrarnas utbildning	Antal elever	Andel elever (%)
förgymnasial eller gymnasial utbildning ⁴	45 329	41,8
minst en förälder som har kort eftergymnasial utbildning ⁵	18 350	16,9
minst en förälder som har lång eftergymnasial utbildning ⁶	41 161	38,0
uppgift saknas om föräldrarnas utbildningsnivå	3 528	3,3

Andelen elever med minst en förälder med lång eftergymnasial utbildning har ökat och elever vars föräldrar som högst har förgymnasial eller gymnasial utbildning har minskat bland elever födda i Sverige sedan våren 2015. För många elever som invandrat till Sverige saknas uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå, så det går inte med säkerhet att säga om föräldrarnas utbildningsnivå sammantaget har ökat eller minskat över tid.

I diagram 3 kombineras eleverna utifrån svensk eller utländsk bakgrund tillsammans med föräldrarnas högsta utbildningsnivå.

Diagram 3. Andel (%) elever utifrån föräldrarnas utbildningsnivå för elever med svensk och utländsk bakgrund, vårterminerna 2015–2018.

⁴ Antalet elever vars föräldrar har förgymnasial utbildning som högst är få och de eleverna är därför sammanräknade med elever vars föräldrar har gymnasial utbildning som högst.

⁵ Kort eftergymnasial utbildning avser högskoleutbildning som är kortare än tre år.

⁶ Lång eftergymnasial utbildning avser högskoleutbildning som är tre år eller längre.

Slutbetygen

Resultaten av elevernas slutbetyg redovisas som *andel elever behöriga till gymnasieskolans nationella program, genomsnittligt meritvärde, andel elever som uppnått godkänt betyg (A-E) i respektive ämne samt andel elever som uppnått godkända betyg i samtliga ämnen.*

Betyg

I tjugio år, sedan våren 1998, har slutbetyg delats ut enligt det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet. Betygen sätts utifrån de kunskapskrav som eleverna enligt kursplanerna ska ha uppnått i slutet av det nionde skolåret. Från och med våren 2013 sätts slutbetygen utifrån betygsskalan A–F, där A–E står för godkända betyg medan F står för ett ej godkänt betyg. Om det inte finns underlag för att göra en bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne, på grund av att eleven varit frånvarande, ska betyg inte sättas i ämnet. Det markeras då med ett streck (-) i betygskatalogen och i betygsdokumentet.⁷

Skolan har ett långtgående ansvar för att ge elever stöd så att de uppnår kunskapskraven för lägst betyget E i alla ämnen. Om skolan bedömer att andra stödinsatser inte är nog för att hjälpa en elev kan rektor som sista utväg ta beslut om att anpassa studiegången. Anpassad studiegång innebär att skolan frångår timplanen för en elev, till exempel genom att ta bort ämnen. Om ett eller flera ämnen anpassats bort för en elev ska det anges i slutbetyget.⁸

Betygssättning av nyanlända elever och redovisning av statistiken

När eleverna får slutbetyg i årskurs 9 förväntas de ha fått undervisning och betyg i samtliga ämnen. I skolans författningar finns inget stöd för vad skolan ska ange i slutbetyget när en elev i slutet av årskurs 9 inte har fått någon undervisning alls i ett ämne och det inte heller finns något beslut om anpassad studiegång.⁹ Detta gäller även vid resultatinsamlingen av betyg.

När en elev nyligen har kommit till Sverige och börjar skolan sent på terminen har läraren oftast lite eller ingen information alls om elevens kunskaper i ett ämne. Ändå gäller samma bestämmelser om betygssättning för dessa elever som för alla andra elever. Under läsåret 2015/16, i samband med att det började många elever i den svenska skolan under årskurs 9 som helt nyligen hade invandrat till Sverige, fanns det indikationer på att betygssättningen för dessa elever hade hanterats olika i landet. Det föranledde det årets statistikredovisning där resultaten presenterades

⁷ Hämtat från <https://www.skolverket.se/a-o/landningssidor-a-o/betyg>.

⁸ För mer information om anpassad studiegång, se <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/extra-stod-till-elever/organisera-extra-anpassningar-och-sarskilt-stod-i-forskola-och-skola-stod-till-rektor>.

⁹ <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/nyanlanda/undervisa-nyanlanda-elever>.

dels för samtliga elever, dels för samtliga elever exklusive elever med okänd bakgrund.¹⁰

Efter läsåret 2015/16 är inte skillnader i betygssättning längre märkbara i statistiken på samma sätt och resultaten i promemoriorna och på Skolverkets webbplats har därför återgått till att redovisas för samtliga elever. Det finns dock, med tanke på vad som beskrivits ovan, en osäkerhet i att jämföra resultaten mellan olika år framförallt vad gäller resultaten från våren 2016. Jämförelser av resultaten mellan åren bör således göras med stor försiktighet.

Behörighet till gymnasieskolans nationella program

Behörighetskraven till gymnasieskolans nationella program skärptes inför hösten 2011. Tidigare krävdes att eleven skulle ha godkänt betyg i ämnena engelska, matematik och svenska eller svenska som andraspråk. I och med de nya behörighetskraven ska eleverna nu, utöver godkänt betyg (A–E) i dessa ämnen, även ha godkänt betyg i minst fem ämnen till. I beskrivningen nedan framgår vilka ämnen som eleverna behöver ha ett godkänt betyg i för att uppnå behörighet till de olika nationella programmen i gymnasieskolan. Lägst krav för behörighet till gymnasieskolan är det till yrkesprogrammen.

Tabell 2. Behörighetskrav till gymnasieskolans nationella program.

Programtyp	Krav på godkända betyg (A–E) för behörighet
Yrkesprogrammen	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska + 5 övriga ämnen
Högskoleförberedande program	
estetiskt program	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska + 9 övriga ämnen
ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap + 5 övriga ämnen
naturvetenskaps- och teknikprogrammen	Svenska/svenska som andraspråk, matematik, engelska, biologi, fysik och kemi + 6 övriga ämnen

Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram

Våren 2018 var 84,4 procent av eleverna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Det är högre än de två föregående åren, exempelvis en ökning med 1,9 procentenheter sedan våren 2017. Det är dock fortfarande en lägre andel än våren 2015 då 85,6 procent var behöriga till ett yrkesprogram.

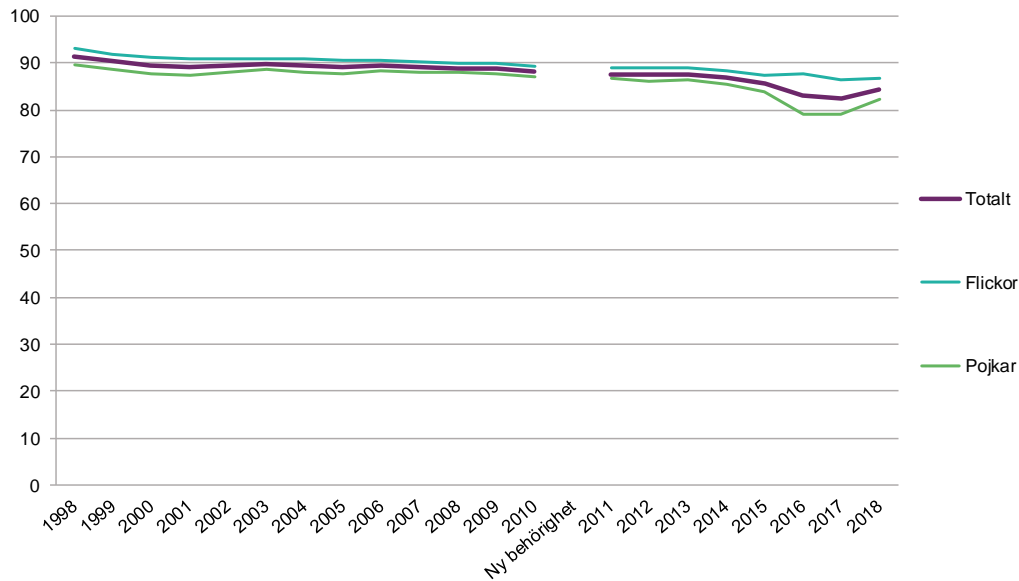
Det var våren 2018 15,6 procent av eleverna (knappt 17 200 elever) som saknade behörighet till gymnasieskolans nationella program.¹¹

¹⁰ Se Skolverkets promemoria för läsåret 2015/16 ”Slutbetyg i grundskolan, våren 2016”.

¹¹ Statistiken baseras på slutbetygen den 18 juni. Inför höstterminen kan fler elever ha uppnått behörighet efter prövning av slutbetygen t.ex. genom sommarskola.

Framförallt är det bland pojkarna som en ökad andel är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram våren 2018 jämfört med 2017, en ökning med 3,1 procentenheter till 82,3 procent. Flickornas motsvarande andel ökade med 0,3 procentenheter till 86,7 procent.

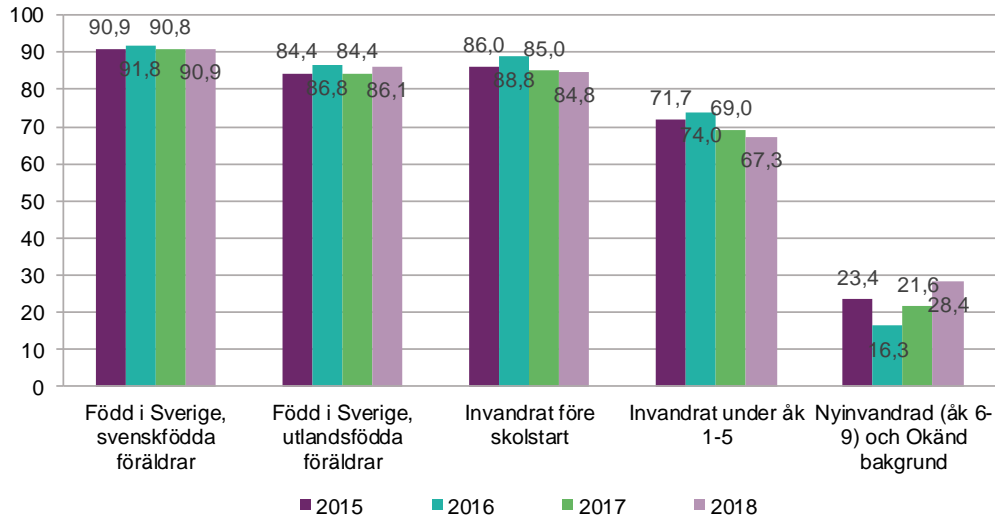
Diagram 4. Andel (%) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, totalt, flickor och pojkar, vårterminerna 1998–2018.

Jämförelser av resultaten mellan åren ska tolkas med försiktighet, framförallt resultaten från våren 2016.

En uppdelning utifrån elevernas bakgrund visar att andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram är högst bland elever med svensk bakgrund. Elever med utländsk bakgrund som är födda i Sverige eller har kommit till Sverige före ordinarie skolstart har något lägre resultat. Dessa elever har haft möjlighet att nyttja svensk skolgång under en längre tid. Bland elever som har kommit till Sverige i högre skolålder är andelen behöriga till nationellt program betydligt lägre.

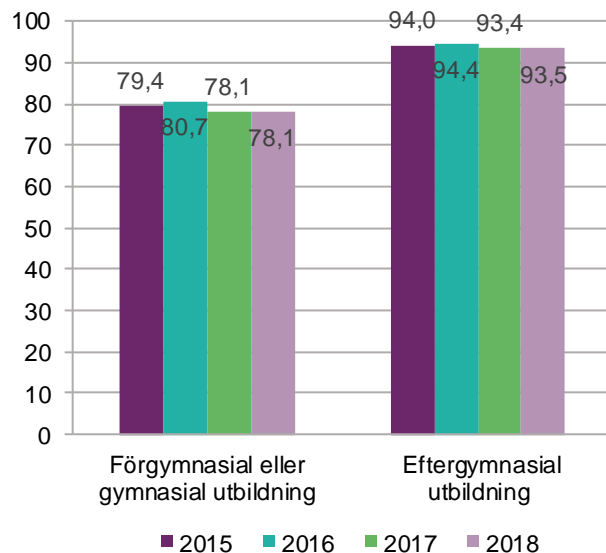
Diagram 5. Andel (%) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, utifrån svensk och utländsk bakgrund, vårterminerna 2015–2018.

Elevgrupperna är olika stora (se diagram 1).

Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram är konsekvent högre bland elever som har minst en förälder med eftergymnasial utbildning än bland elever vars föräldrar har högst förgymnasial eller gymnasial utbildning.

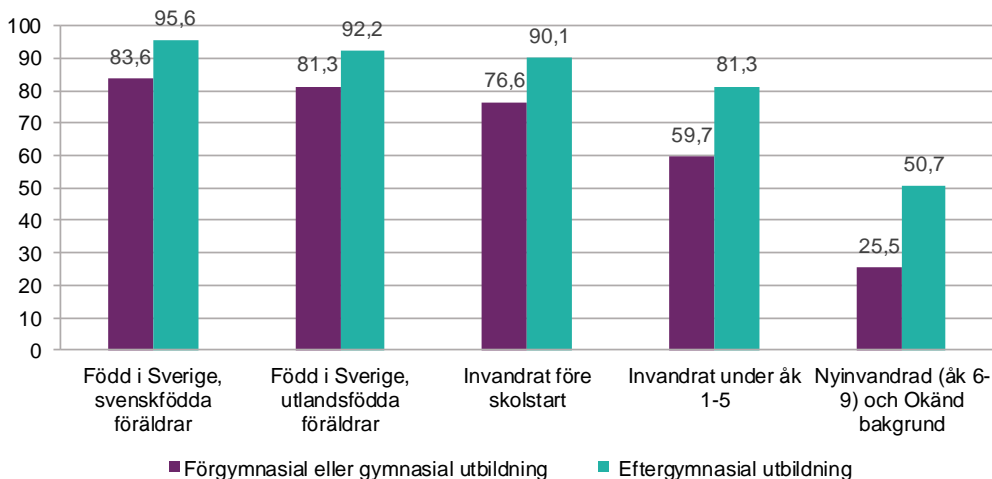
Diagram 6. Andel (%) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, utifrån föräldrarnas utbildningsnivå, vårterminerna 2015–2018.

I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas. Det gäller bland andra elever med okänd bakgrund.

Detta förhållande gäller oavsett om eleven är född i Sverige eller invandrat före eller efter ordinarie skolstart.

Diagram 7. Andel (%) elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, utifrån svensk och utländsk bakgrund samt föräldrarnas utbildningsnivå, vårterminen 2018.

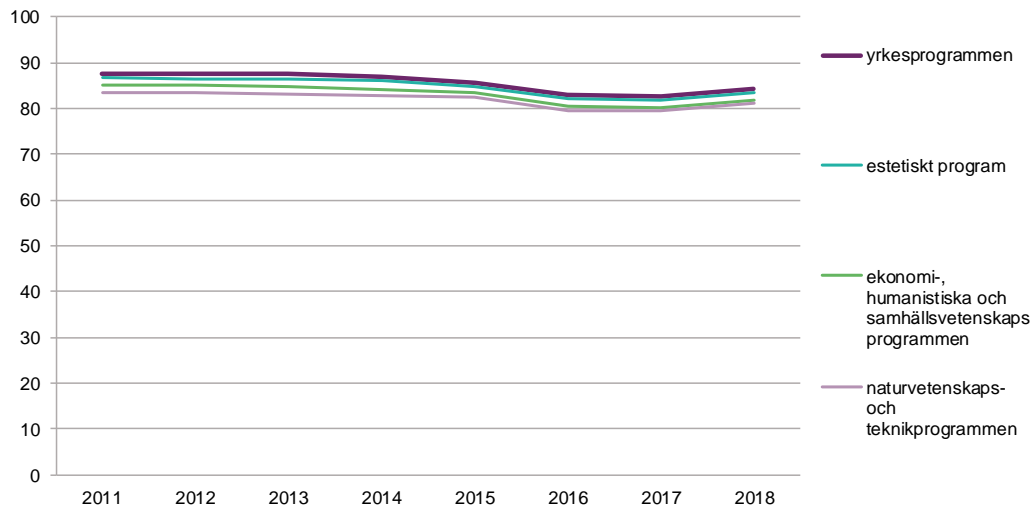

Elevgrupperna blir väldigt olika stora då flera kategorier kombineras. Våren 2018 är antalet elever med föräldrar som har högst förgymnasial eller gymnasial utbildning 32 097 för född i Sverige med svenskfödda föräldrar, 5 638 född i Sverige med utländsfödda föräldrar, 1 865 invandrat före ordinarie skolstart, 3 176 invandrat under åk 1-5, 2 553 invandrat åk 6-9. För elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning är motsvarande antal 49 300, 4 602, 2 163, 1 824 och 1 622. I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas. Det gäller bland andra elever med okänd bakgrund.

Behörighet till gymnasieskolans samtliga nationella program

Som framgår av tabell 2 tidigare finns det sedan gymnasievalet till hösten 2011 fyra olika behörighetskrav för eleverna som ska söka in till nationellt program. Av diagram 4 tidigare framgår det att våren 2010 låg behörigheten till nationellt program precis under 90 procent, 88,2 procent. Det stämmer överens med nivån för inledande år (2011) i diagram 8 för behörigheten till yrkesprogram, 87,7 procent. Nivån för behörigheten till de olika högskoleförberedande programmen ligger strax under.

Diagram 8. Andel (%) elever som är behöriga till gymnasieskolans olika nationella program, som yrkesprogram; estetiskt program; ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen samt naturvetenskaps- och teknikprogrammen, vårterminerna 2011–2018.

Samtliga fyra behörighetsresultat har sjunkit sedan 2011 men visar en uppgång om 1,7–1,9 procentenheter mellan åren 2017 och 2018. Våren 2018 hade 84,4 procent av eleverna behörighet till yrkesprogram, 83,5 procent till estetiskt program, 81,9 procent till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen samt 81,0 procent till naturvetenskaps- och teknikprogrammen. Under hela perioden med nya behörighetskrav har en högre andel av flickorna behörighet till nationellt program jämfört med pojkarna oavsett program.

Meritvärde

Eleverna söker till nationella program på gymnasieskolan med ett meritvärde som räknas fram utifrån slutbetygen. Meritvärdet beräknas som summan av betygsvärdena för de 16 bästa ämnesbetygen i elevens slutbetyg och 17 ämnen för elever som läser moderna språk som språkval.^{12 13} Det högsta möjliga meritvärdet

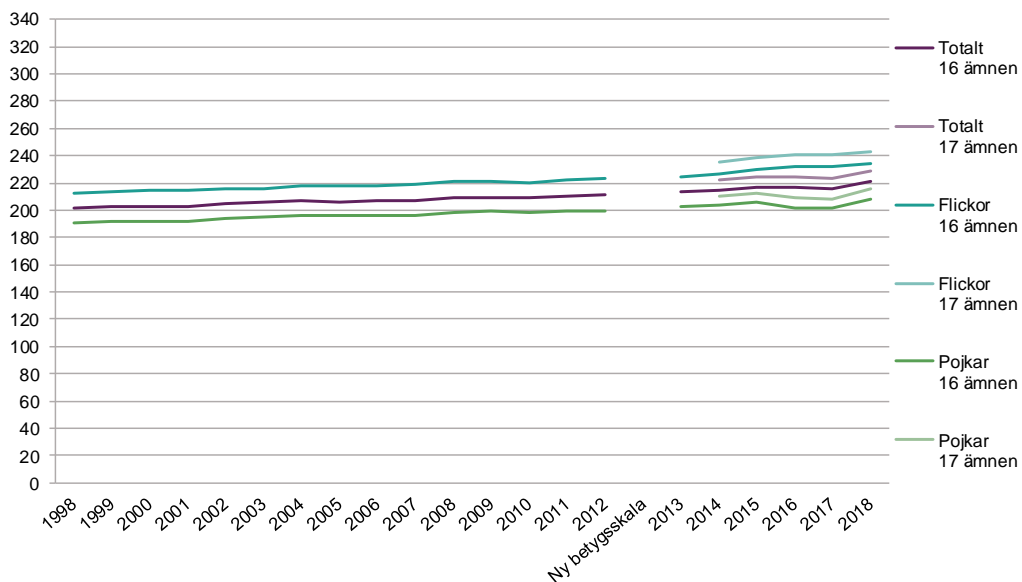
¹² Betyget F ger betygsvärdet 0, E värdet 10, D värdet 12,5, C värdet 15, B värdet 17,5 och A ger betygsvärdet 20. Den tidigare betygsskalan gav betygsvärdena 10 för G, 15 för VG samt 20 för MVG.

¹³ Den elev som läst ett modernt språk inom ramen för språkval i grundskolan tillgodoräkna sig det betygsvärdet utöver värdet av de 16 bästa betygen i övrigt vid antagningen till gymnasieskolan. Moderna språk omfattar alla språk utom svenska, svenska som andraspråk, engelska, klassisk grekiska, latin och teckenspråk. Detta gäller sedan ansökan till nationellt program läsåret 2014/15, dvs. för slutbetygen fr.o.m. våren 2014.

för elever som får räkna 16 ämnen 320 och för elever som får räkna 17 ämnen är 340.^{14 15}

Diagram 9 illustrerar det genomsnittliga meritvärdet sedan det mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet infördes. Det finns flera faktorer att ta hänsyn till vid jämförelser av det genomsnittliga meritvärdet över tid. Från och med läsåret 2012/13 fick eleverna slutbetyg enligt den nya betygsskalan och utifrån en ny läroplan och nya kursplaner. Inför gymnasievalet hösten 2014 fick eleverna lägga till godkänt betyg i modernt språk som språkval som ett 17:e ämne. I diagrammet nedan visas det genomsnittliga meritvärdet för 16 ämnen åren 1998–2018 och det genomsnittliga meritvärdet för 17 ämnen åren 2014–2018.

Diagram 9. Genomsnittligt meritvärde (16 respektive 17 ämnen) vårterminerna 1998–2018, totalt samt flickor och pojkar.

Diagrammet visar att det genomsnittliga meritvärdet har ökat fram till 2015, för att vara ännu högre 2018 efter två års nedgång. Våren 2018 var det genomsnittliga meritvärdet 220,8 (för 16 ämnen) respektive 228,7 (17 ämnen).

Flickorna har i genomsnitt ett högre meritvärde än pojkarna oavsett om de får räkna betygen i 16 eller 17 ämnen. Våren 2018 hade flickorna 234,2 (16 ämnen) respektive 243,2 (17 ämnen) och pojkarna hade 208,3 (16 ämnen) respektive 215,3 (17 ämnen). Både flickorna och pojkarna hade sitt högsta resultat våren 2018.

¹⁴ Även om eleven fått betyg i färre ämnen än 16 kan betyget i moderna språk som språkval läggas till meritvärdet, men då kan eleven inte komma upp i det maximala meritvärdet 340 poäng.

¹⁵ I beräkningarna av det genomsnittliga meritvärdet ingår inte elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen, det vill säga elever som har icke godkänt betyg F, streck eller anpassad studiegång i samtliga ämnen. Eleven ska ha minst ett godkänt betyg, minst meritvärde 10, för att ingå i beräkningen av genomsnittligt meritvärde.

Det är fler flickor än pojkar som läser moderna språk som språkval. Drygt 74 procent av flickorna och närmare 64 procent av pojkarna hade ett betyg (A–F) i moderna språk som språkval våren 2018 vilket är en ökning sedan 2017 både för flickorna och pojkarna. Totalt hade 69 procent av eleverna ett betyg i ämnet.

Tabell 3. Genomsnittligt meritvärde och andel (%) elever med betyg A–F i moderna språk som språkval, våren 2018, uppdelat utifrån kön, föräldrarnas högsta utbildningsnivå samt svensk och utländsk bakgrund.

	Genomsnittligt meritvärde		Andel (%) elever med betyg (A–F) i moderna språk som språkval
	16 ämnen	17 ämnen	
<i>Kön</i>			
Flickor	234,2	243,2	74,5
Pojkar	208,3	215,3	63,9
<i>Föräldrarnas högsta utbildningsnivå</i>			
Förgymnasial eller gymnasial	198,5	204,5	57,9
Eftergymnasial	243,8	253,7	81,6
<i>Svensk och utländsk bakgrund</i>			
Född i Sverige	230,0	238,7	75,5
Invandrat före skolstart	223,1	231,1	71,8
Invandrat efter skolstart	159,6	162,3	25,4
Totalt	220,8	228,7	69,0

Elever som saknar godkänt betyg i alla ämnen ingår inte i beräkningen av genomsnittligt meritvärde.

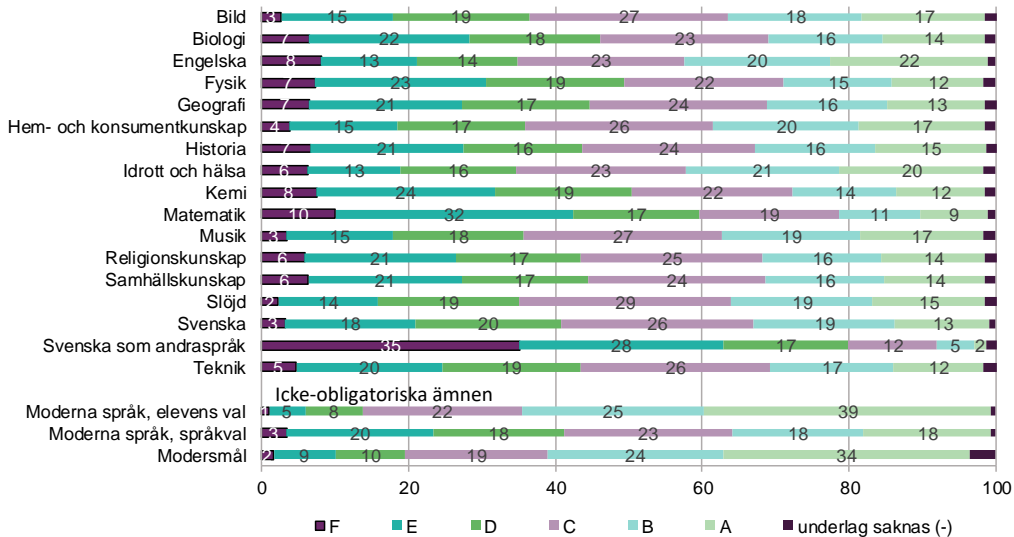
Elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning har i genomsnitt högre meritvärde än elever vars föräldrar har förgymnasial eller gymnasial utbildning som högst. Elever som är födda i Sverige har i genomsnitt högre meritvärde än elever som är födda utomlands. Ämnet moderna språk som språkval är också vanligare bland de elever som har minst en förälder med eftergymnasial utbildning respektive elever som är födda i Sverige.

Ämnesbetygen

Alla ämnen i grundskolan är obligatoriska, med undantag för moderna språk, modersmål och teckenspråk. Svenska som andraspråk ersätter ämnet svenska efter beslut av rektor.¹⁶ Under läsåret 2017/18 har 15 procent av eleverna i årskurs 9 läst svenska som andraspråk.

I diagram 10 visas fördelningen av de olika betygen A–F och streck (-) för respektive ämne.

¹⁶ För mer information, se 5 kap 14 § skolförordningen (2011:185).

Diagram 10. Andel elever (%) med respektive slutbetyg i grundskolans ämnen, våren 2018.

Då få elever läst teckenspråk utgår ämnet ur diagrammet.

Fördelningen av de olika betygsstegen skiljer sig mellan ämnena. Andelen elever med betyget A har ökat något i alla ämnen, förutom i matematik och svenska, jämfört med förra året. Den största minskningen respektive ökningen av andelen elever med betyget A är i matematik (-1,0 procentenhet) och i biologi (+2,0 procentenheter). I de obligatoriska ämnena är andelen elever med betyget A som högst i engelska, följt av idrott och hälsa.

Andelen elever med betyget F är som högst i svenska som andraspråk och matematik. Andelen elever med betyget F i svenska som andraspråk har fortsatt att minska från 44 procent våren 2017 till 35 procent våren 2018. Även andelen elever med betyget F i matematik har sjunkit sedan förra året, från drygt 11 procent våren 2017 till 10 procent våren 2018.

I tabell 4 nedan visar andelen elever som erhöll något av de godkända betygen A–E våren 2018 för flickor, pojkar och samtliga elever. Högst andel elever som uppnått godkända betyg (A–E) är det i ämnena slöjd, svenska och bild, både för flickor och pojkar. Flickorna har i alla ämnen utom idrott och hälsa i högre utsträckning än pojkarna uppnått godkända betyg (A–E). Störst skillnad mellan flickor och pojkar är det i svenska som andraspråk och minst är skillnaden i idrott och hälsa.

Tabell 4. Andel (%) som uppnått godkända betyg (A–E) bland eleverna med A–F eller streck, flickor och pojkar samt totalt, våren 2018.

Ämne	Flickor	Pojkar	Totalt
Slöjd	96,8	95,6	96,2
Svenska	97,0	95,0	96,0
Bild	97,1	94,7	95,9
Musik	95,9	93,9	94,8
Hem- och konsumentkunskap	95,8	93,6	94,6
Teknik	94,6	92,4	93,6
Religionskunskap	94,6	91,1	92,8
Samhällskunskap	93,9	90,5	92,1
Geografi	93,6	90,4	92,1
Idrott och hälsa	91,4	92,3	92,0
Historia	93,6	90,4	92,0
Biologi	93,8	90,2	92,0
Fysik	92,7	89,6	91,0
Kemi	92,9	89,1	90,9
Engelska	92,4	89,2	90,8
Matematik	89,9	87,9	88,9
Svenska som andraspråk	68,9	59,8	63,6
Moderna språk, elevens val	98,8	97,8	98,4
Moderna språk, språkval	97,1	94,9	96,0
Modersmål	96,5	93,3	94,8

Avser elever med A–F, eller streck i respektive ämne. Ämnena är sorterade efter störst andel som uppnått godkänt betyg. Elever med anpassad studiegång ingår inte i beräkningarna.

I jämförelsen av samtliga ämnens genomsnittliga betygspoäng skiljer sig resultaten mellan flickorna och pojkarna.¹⁷ Flickorna har i genomsnitt högre betyg än pojkarna i alla enskilda ämnen. Minst är skillnaden i idrott och hälsa, matematik samt engelska. Störst är skillnaden i bild, hem- och konsumentkunskap samt svenska.

Godkända betyg i alla ämnen

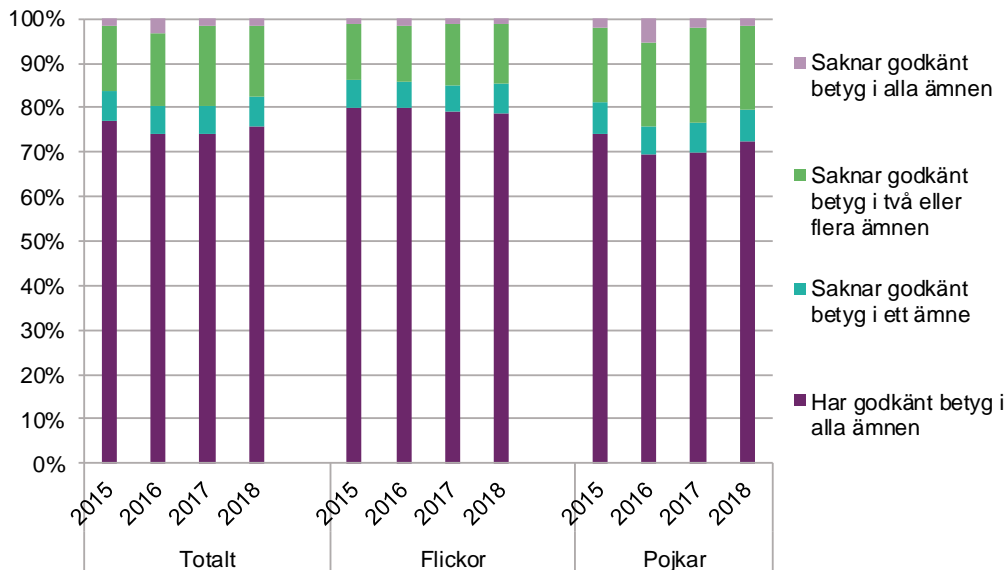
Andelen elever i årskurs 9 som har uppnått godkända betyg i alla ämnen har ökat med 1,6 procentenheter sedan förra året, från 74,1 procent 2017 till 75,7 procent 2018. Det är fortfarande en lägre andel jämfört med våren 2015 då 77,0 procent av eleverna hade uppnått godkända betyg i alla ämnen.

Våren 2018 uppnådde 78,9 procent av flickorna och 72,6 procent av pojkarna godkända betyg i alla ämnen. Flickornas andel var oförändrad medan pojkarnas andel hade ökat med 2,9 procentenheter sedan 2017.

¹⁷ Respektive betygssteg (A–F) omvandlas till betygsvärden (20–0, se meritvärdet). Ett medelvärde av betygsvärdena beräknas för respektive ämne för de elever som har betyg A–F. Elever med streck eller anpassad studiegång ingår inte i beräkningen.

I detta sammanfattande mått ingår elever med anpassad studiegång i beräkningarna, vilket inte gäller för beräkningarna av den andel som uppnått godkända betyg (A–E) i respektive ämne. Tanken med att elever med anpassad studiegång ingår i det sammanfattande måttet är att försöka få en generell bild av måluppfyllelsen i landet.

Diagram 11. Andel (%) elever som uppnått eller inte uppnått godkända betyg A–E i alla ämnen vårterminerna 2015–2018, totalt samt flickor och pojkar.

Avser elever med A–F, streck eller anpassad studiegång.

Det var 1 540 elever (1,4 procent) som inte uppnådde godkänt betyg (A–E) i något ämne alls efter avslutad grundskola 2018. Detta är en minskning av antalet jämfört med 2017 (knappt 1 700 elever) respektive 2016 (knappt 3 700 elever) och har nu närmast sig nivån som var våren 2015, då det var 1 460 elever som inte hade uppnått godkänt i något ämne (1,5 procent). Våren 2018 har 1,7 procent av pojkarna inte uppnått godkänt i något ämne och motsvarande för flickorna är 1,1 procent. Våren 2015 hade 1,8 procent av pojkarna och 1,1 procent av flickorna inte uppnått godkänt betyg i något ämne.

Statistikredovisningen på Skolverkets webbplats

Vill du se de aktuella tabellerna där uppgifterna är hämtade från så hittar du dem på Skolverkets webbplats www.skolverket.se

Skolutveckling › Statistik › Sök statistik om förskola, skola och vuxenutbildning

På Skolverkets webbplats redovisas resultaten för riket, län-, kommun-, huvudman- och skolenheter.

Den officiella statistiken på nationell nivå redovisar resultaten i tabeller och har egen ingång på Skolverkets webbplats.

Så gott som samtliga resultat redovisas avseende kön. Flera av resultaten redovisas även för olika redovisningsgrupper avseende, föräldrarnas högsta utbildningsnivå samt svensk och utländsk bakgrund. Hur redovisningsgrupperna presenteras varierar dock mellan olika redovisningsnivåer.

Bilaga 1

Beräkningar av resultatmått för slutbetygen

Samtliga mått avser elever som fått eller skulle ha fått slutbetyg enligt det svenska mål- och kunskapsrelaterade betygssystemet i grundskolan. Elever som går i internationella skolor ingår inte i redovisningen av resultaten.

- Andel behöriga till gymnasieskolans nationella program

Täljare: antal elever med godkänt betyg i de 8 ämnen som krävs för yrkesprogrammen

Nämnare: totalt antal elever som lämnat årskurs 9, inklusive de elever som lämnat årskurs 9 utan godkänt betyg i något ämne, dvs. fått betyg F, streck eller anpassad studiegång.

- Genomsnittligt meritvärde

Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg eller 17 bästa betygen om eleven läst moderna språk som språkval. Betygen omvandlas till följande betygsvärde:

Betyg	Betygsvärde
A	20,0
B	17,5
C	15,0
D	12,5
E	10,0
F	0

Genomsnittet (medelvärdet) beräknas för de elever som fått godkänt slutbetyg (A–E) i minst ett ämne, dvs. elever som har lägst meritvärde 10.

- Andel som uppnått kunskapskraven i alla ämnen

Täljare: antal elever som fått godkänt betyg (A–E) i alla ämnen

Nämnare: totalt antal elever som lämnat årskurs 9, inklusive de elever som lämnat årskurs 9 utan godkänt betyg i något ämne, dvs. fått betyg F, streck eller anpassad studiegång.

- Andel elever med godkänt betyg (A–E) per ämne

Täljare: antal elever som fått betygen A, B, C, D eller E i redovisat ämne

Nämnare: totalt antal elever som fått betygen A, B, C, D, E, F eller streck i redovisat ämne.

Elever med anpassad studiegång ingår inte i beräkningen.

- Genomsnittlig betygspoäng per ämne

Betyget ges ett betygsvärde precis som för meritvärdet ovan. Medelvärdet av betygsvärdena beräknas för respektive ämne genom att dividera summan av elevernas betygsvärden med antal elever som fått betyg i ämnet.

Täljare: Summan av betygsvärden i aktuellt ämne

Nämnare: Antal elever som fått betyg A–F i aktuellt ämne.

Elever med streck eller anpassad studiegång ingår inte i beräkningen.